

- ✓ Ben jij verpleegkundige?
- ✓ Wil je je ontwikkelen in persoonlijk leiderschap?
- ✓ Wil je weten welke kwaliteiten en vaardigheden nodig zijn om je te profileren in zowel leiderschap in patiëntsituaties als in een (interprofessioneel) team?

Dan is deze cursus iets voor jou

Duur: 6 dagen

Accreditatie: De cursus is geaccrediteerd bij V&VN voor 28 accreditatiepunten.

Certificering: Je kunt vrijstelling aanvragen voor een vergelijkbaar onderwijsonderdeel van de doorstroomroute voor mbo-verpleegkundigen.

Niveau: De cursus Verpleegkundig Leiderschap 1 bevindt zich op NLQF niveau 6.

Het Centrum voor Bij- en Nascholing Verpleegkunde (CBNV) biedt namens Hogeschool Leiden diverse maatwerktrajecten aan, gericht op de scholingsbehoefte binnen de organisatie. We bespreken graag de mogelijkheden in een eerste oriënterend gesprek.

Contact:

Diana van der Boon, hoofd CBNV
E-mail: info.cbnv@hsleiden.nl
Tel: 06 11 58 57 26

Meer informatie: hsleiden.nl/cbnv

Verpleegkundig Leiderschap 1

Persoonlijk leiderschap in samenwerkingssituaties

Leiderschap zit veelal in kleine dingen

Hoe profileer jij jezelf in jouw team? Hoe spreek je collega's op een prettige manier aan en hoe krijg je ze mee in veranderingen? Door de toenemende complexiteit in de zorg is er steeds meer behoefte aan verpleegkundigen die zich duidelijk weten te profileren. In de cursus **Verpleegkundig Leiderschap 1** gaat het niet om leidinggeven maar leidingnemen. Over jezelf als persoon en als verpleegkundige. Je krijgt inzicht in jouw persoonlijke leiderschapskwaliteiten en voorkeuren op het gebied van samenwerken en effectief communiceren. Vervolgens leer je je gedrag en wijze van communiceren slim in te zetten om je doel te bereiken.

Misschien ben je als verpleegkundige het aanspreekpunt of voortrekker van veranderingen. Dat kan uitdagend zijn, want hoe krijg je anderen mee in een nieuwe werk- of denkwijze zodat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt? En hoe reageer je effectief op (lastige) reacties van collega's, leidinggevend en andere professionals? Binnen de cursus Verpleegkundig Leiderschap 1 ligt de focus op jou: op wie je bent en hoe je jezelf wilt ontwikkelen als verpleegkundig leider. Tijdens de cursus staan we stil bij jouw persoonlijke kwaliteiten en voorkeuren op het gebied van samenwerken en effectief communiceren. Je wordt getraind in feedback geven, omgaan met weerstand, conflicthantering en oplossingsgerichte coaching.

In de cursus **Verpleegkundig Leiderschap 2** staan we stil bij jouw invloedssfeer op strategisch en tactisch niveau. Zie ook de cursussen **Professioneel Leiderschap 1** en **Professioneel Leiderschap 2**.

Wat je leert tijdens deze cursus

In de cursus **Verpleegkundig Leiderschap 1** bepaal je zelf welke leiderschapscompetenties je wilt ontwikkelen. Je wordt hierin ondersteund door middel van **intervisie**. Je maakt kennis met diverse theorieën over leiderschap en effectieve samenwerking in een (interprofessioneel) team. Je staat stil bij de verschillende manieren waarop je jezelf als verpleegkundig leider kunt profileren.

Je ontwikkelt vaardigheden die je direct kunt toepassen in jouw dagelijkse praktijk, zoals:

- zaken bespreekbaar maken
- het geven van feedback
- effectieve communicatie in diverse (lastige) situaties (Roos van Leary)
- omgaan met weerstand
- conflicthantering
- oplossingsgerichte coaching

Diana van der Boon, trainer en hoofd CBNV

"Leiderschap klinkt groot, maar zit veelal in de kleine dingen. Bijvoorbeeld vanuit je kennis en ervaring durven te benoemen wat jouw beeld is van een patiënt. Of je patiënt een stem geven, kennisdeling met collega's. Leiderschap is ook opkomen voor je vak en beroep. Het maakt deel uit van je dagelijkse werk: vanuit je professionele deskundigheid en expertise werk je samen met anderen aan waardevolle zorg en ben je je bewust van de mate van invloed die je op dat moment kunt uitoefenen. Ik vind het belangrijk dat verpleegkundigen zichzelf als persoon en professional kunnen ontwikkelen, waarbij het begint bij persoonlijk leiderschap."

Meerwaarde voor de werkgever

De toenemende complexiteit van de gezondheidszorg vraagt om verpleegkundigen die leiderschap tonen. In de cursus Verpleegkundig Leiderschap 1 leert uw werknemer hoe zij zich (verder) kan ontwikkelen als verpleegkundig leider. De focus van deze cursus is persoonlijk leiderschap en het tonen van leiderschap in samenwerkingssituaties. Uw werknemer krijgt inzicht in haar persoonlijke kwaliteiten en voorkeuren ten aanzien van samenwerking en communicatie. Ze doet kennis op over effectieve teams, en weet hoe zij zaken bespreekbaar kan maken. Uw werknemer wordt getraind in het aanspreken op gedrag, het geven van feedback en effectief omgaan met lastige situaties, zoals weerstand en conflicten. Ook leert uw werknemer hoe zij oplossingsgerichte coaching kan toepassen. Dit draagt bij aan een veilige, prettige werk- en leeromgeving. Uw werknemer leert zichzelf te presenteren en sturing te geven aan haar verdere ontwikkeling als verpleegkundig leider.

Deze cursus bevindt zich op NLQF niveau 6 en is bij uitstek geschikt voor verpleegkundigen die een voortrektersrol vervullen. Denk hierbij aan senior-, regie-, wijk- en kwaliteitsverpleegkundigen of projectgroep- of commissieleden en voorzitters. Mogelijkerwijs biedt deelname aan deze cursus uw werknemer een ontwikkelperspectief; vrijstelling kan aangevraagd worden voor een vergelijkbaar onderwijsonderdeel van de doorstroomroute voor mbo-verpleegkundigen. Daarnaast kan deelname aan deze cursus een manier zijn om verpleegkundigen aan uw instelling te binden en/of vast te houden.

De focus van de cursus Verpleegkundig Leiderschap 2 is het tonen van leiderschap op tactisch en strategisch niveau, bijvoorbeeld ten aanzien van het verbeteren van zorgprocessen of het beleid van de zorgorganisatie.

Overal waar 'zij' staat, kan ook 'hij' of 'hen' gelezen worden.

Inhoud van de cursus

We gaan eerst met elkaar op **verkenning**. Verpleegkundig leiderschap, waar hebben we het dan over? Je bepaalt vervolgens welke nieuwe of andere **leiderschapscompetenties** jij wilt ontwikkelen. De keuze verantwoord je door bijvoorbeeld een concrete situatie te beschrijven waaruit blijkt dat leiderschapontwikkeling nodig en wenselijk is. Je schrijft hiervoor een **plan van aanpak** en gaat actief op zoek naar reeds aanwezige kennis of ervaringen in de instelling ten aanzien van de competenties die je wilt ontwikkelen. Tijdens de bijeenkomsten doe je kennis en ervaring op die je in de dagelijkse praktijk bij de uitvoering van je plan kunt gebruiken.

We staan uitgebreid stil bij jouw ontwikkeling in persoonlijk leiderschap. Je leert bijvoorbeeld wat je eigen kwaliteiten zijn en hoe je ze kunt inzetten. Daarbij leer je ook sturing geven aan je eigen leerproces. Ook leer je hoe je leiderschap kunt tonen in samenwerkingssituaties. Hoe ga je bijvoorbeeld om met weerstand en conflicten? Hoe geef je iemand op een prettige en effectieve manier feedback zodat het niet jullie relatie schaadt? Je wordt ook getraind hoe je jouw wijze van communicatie kunt aanpassen om een bepaald doel te halen. En tot slot leer je hoe je anderen kunt motiveren en ondersteunen door middel van oplossingsgerichte coaching.

De cursus wordt afgesloten met een **presentatie** en een **evaluatieverslag**, waarin jij jouw werkwijze, jouw doorgemaakte leiderschapontwikkeling en jouw plan voor de toekomst verantwoordt en presenteert.

Naast uitleg en praktische trainingen is er veel ruimte om in wisselende groepjes te werken aan diverse opdrachten die behulpzaam zijn bij de uitvoering van je plan van aanpak en het ontwikkelen van leiderschapscompetenties.

Centrale thema's per dagdeel:

1. Introductie cursus en toetsopdracht, theorieën en toepassing leiderschap, CLCF-model en analyse beginsituatie;
2. Persoonlijk leiderschap, inzicht in jezelf (Big V, MBTI), effectief samenwerken in teams (Belbin) en plan van aanpak;
3. Feedback geven en effectief communiceren (Roos van Leary);
4. Effectief communiceren, omgaan met weerstand en conflicthantering;
5. Oplossingsgerichte coaching;
6. Eindpresentaties en evaluatie.

Clinical Leadership Competency Framework (CLCF)

De cursus **Verpleegkundig Leiderschap 1** en **Verpleegkundig Leiderschap 2** sluiten aan op het internationaal framework: **Clinical Leadership Competency Framework (CLCF)**. Dit framework bestaat uit vijf leiderschapsgebieden waarbinnen je diverse competenties kunt ontwikkelen. In de cursus Verpleegkundig Leiderschap 1 ontwikkel je competenties binnen de volgende CLCF-competentiegebieden: persoonlijke kwaliteiten tonen, samenwerken met anderen, zorgproces in goede banen leiden, zorgproces verbeteren, koers bepalen.

Verpleegkundig leiderschap 1

Persoonlijke kwaliteiten tonen

Samenwerken met anderen

Verpleegkundig leiderschap 2

Zorgproces in goede banen leiden

Zorgproces verbeteren

Koers bepalen